

# Győzelmet vettél, ó, Feltámadott!

A *Győzelmet vettél* (EÉ 388) a legismertebb magyar evangélikus énekek közé tartozik. Amikor sorra kerül egy istentiszteleten, valahogy másképpen zendül a gyülekezet: kihúzzuk magunkat a templompadban, intenzívebben vesszük a levegőt, figyelmesebben formáljuk a szöveget – s ettől a megszokottnál lelkesebb lesz az éneklés. Sokan éneklik fejből az ének mindhárom versszakát, s a refrénszerű visszatéréshez érve előzetes egyeztetés nélkül is tudjuk: az a cél, hogy a visszatérés versszakról versszakra fenségesebben szóljon.



A dallamszerzőt is jól ismerjük: ő *Georg Friedrich Händel* (1685–1759), a barokk oratóriumok legnagyobb mestere. S az is közismert, hogy a *Győzelmet vettél* dallama a *Júdás Makkabeusról* szóló oratóriumból való.

A *Makkabeusok két könyve* szerepel a katolikus Biblia ószövetségi részében úgynevezett deuterokanonikus könyvként. Az elsőben olvashatunk a Jézus születése előtti 2. században történt nagy zsidó lázadásról és szabadságharcról, amelyet a Makkabeus testvérek vezettek *4. Antiokhosz Epiphanész* szír uralkodó elnyomása ellen. Sikeres küzdelmük eredményeként felújíthatták végül a jeruzsálemi templomot. A küzdelmet vezető Júdás Makkabeus a Messiás Krisztus előképévé vált a keresztény biblíamagyarázók számára. Érthető, hogy az oratóriumban őt köszöntő monumentális kórustétel dallamát több evangélikus országban adventi énekként használják *Friedrich Heinrich Ranke* 19. századi versével (*Tochter Zion, freue dich* – EG 13). Így köszöntik az adventben közelgő királyt, Jézust.

Händel oratóriumában Simon főpap felszólítására a jeruzsálemiek megtisztítják a templomot a bálványoktól, miközben Júdás Makkabeus győzelmet arat az elnyomókon. A csatából diadallal visszatérő győztes köszönti a *Nézd a győztes, ékes hőst* szöveggel magyarra fordított kórustétel. Indokolt tehát, hogy Jézusra vonatkoztassuk ezt az éneket, és húsvéti örömmel énekeljük, hiszen nagypénteken Jézus is „csatába indult”, halálával pedig legyőzte a halált, és győztes hősként fel is támadott. Ez a gondolati kapcsolat inspirálhatta az általunk énekelt szöveg költőjét verse megírásakor.

*Edmond Louis Budry* nevét jószerivel csak ez az ének őrzi magyar nyelvterületen. A svájci lelkész Vevey-ben született 1854 augusztusában, Lausanne-ban végezte iskoláit, és Cullyben, a Szent Keresztről elnevezett templomban volt lelkész hosszú időn keresztül. Később kilépett a nemzeti református egyházból, és a Vaud kantonbeli Szabad Evangéliumi Egyház lelkésze lett. Végül visszatért szülővárosába, s ott hunyt el 1932-ben. Több éneket fordított német, latin és angol nyelvről. Ezt az éneket 1884-ben vagy 1885-ben költötte, egy harmadik forrás 1900-ra teszi a vers keletkezését. Magyarul *Scholz László* fordításában énekeljük.

Az első versszak a húsvéti eseményt írja le. Ragyogó fény tölti be a világot, mert a sírról elhengeríti a követ az angyal. És ő feltámadott! Nem csupán belső élmény, hanem valós esemény hitünk alapja. A második versszak Isten népét szólítja meg: szeme előtt álljon mindig Jézus, a Szabadító, amikor kételkedés, bizonytalanság fogná el. A harmadik versszak teljesen személyessé válik. Az ő és a te után elérkezünk önmagunkhoz. Jézus győzelme az én győzelmem is, ezért nincs bennem semmi félelem.